

τὴν ἐθνότητά μας καταθλιβομένην καὶ ἀσφυκτοῦσαν τούτους δὲ δέον νὰ ἀκολουθήσωσι καὶ οἱ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τελειοφροῦντι τῆς θεολογίας ἀποσειόντες τὸν ζυγὸν τοῦ ἱεροδιακόνου καὶ ἀνὰ λαμβάνοντες εἰς τὰς χεῖρας τὴν δάδα τῆς ἐλευθερίας νὰ εἰσελάσωσιν ἐκεῖ ὅπου τόσο ἱεραπόστολοι τοσοῦτων ἐθνότητων παντοῖα καθ' ἡμῶν μηχανεύονται. Καὶ ἐὰν ἡ Κυβέρνησις τοῖς ἀρνηθῆ πᾶσαν ὑποστήριξιν, ὅπερ πάντῃ ἀπίστευτον, νὰ ζητήσωσιν ἀρωγὴν ἀπὸ τὰ μοναστηριακὰ πλοῦτη τῆς ἐλευθερίας Ἑλλάδος καὶ τοῦ Πατριαρχείου ἐν τέλει δὲ αὐταπάρνησιν περιβληθέντες δύναται οἱ πλείστοι ὡς ἀληθεῖς μάρτυρες διὰ τῆς ἀτομικῆς τῶν ἐνεργείας νὰ ἀποδειχθῶσι πραγματικοὶ ἀπόγονοι τῶν ἀθανάτων ὁμοτέχνων τῶν μεταβαίνοντες ἐκεῖ!

Νεόφυτος.

ΟΙ ΒΟΘΡΟΙ ΤΩΝ ΑΠΟΠΑΤΩΝ

Τὸ ζήτημα τῶν βόθρων κεῖται σήμερον ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἐπὶ τοῦ τάπητος. Σπουδαίως δὲ, καθὼς πληροφορούμεθα, ἡ κυβέρνησις ἐνασχολεῖται πρὸς σύνταξιν τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων, αἵτινες δέον νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὸς τακτοποίησιν τῶν βόθρων. Πρὸς ἀνακάλυψιν ἐν τούτοις τῆς ἀταξίας τῶν βόθρων ἀπηρτίετο μῖτος καὶ τοιοῦτος ἐν τῷ παρόντι ὑπουργεῖῳ εὔρεθη, ὅστις ἐννεακοσίας (900) ἀνεκάλυψε βόθρους (ὑποπάτους) κατεσκευασμένους ἐναντίον τῶν διατάξεων τῆς τῆς δημοσίου ὑγειονομίας. Δυστυχῶς τὸ ἐμπαιῶν τὴν μεγαλύτερον φρικὴν εἶνε, ὅτι οἱ βόθροι οὗτοι ἀνήκουσιν εἰς τὰς οἰκίας τῶν περιφημοτέρων νομομαθῶν μας, τῶν χονδροειδεστέρων βαθυπλοῦτων, τῶν σθεναρωτέρων δημοσιογράφων καὶ ὅπερ χεῖριστον εἰσὶ πρόσωπα, τὰ ὅποια εἰσὶ μέλη τῆς ἐπὶ τῆς ὑγεινῆς τῆς πόλεως πολυμελοῦς ἐπιτροπείας. Οἱ βόθροι τῶν κυρίων τούτων, ὧν τὰ ὀνόματα ἐκ φρικῆς ἀποσιωπώμεθα, ἐλευθεροκοινοῦσι μὲ τὸν γενικὸν ὄχετόν τῆς πόλεως, ὅστις ἐκ-

βάλλει ἐντὸς τοῦ σχεδίου αὐτῆς. Βίβιν ἐπομένως οἱ βόθροι τῶν πλουσιωτέρων τῆς πόλεως μας ἀνοικτοὶ πρὸς τὰ κάτω, ἐλεύθεροι, καὶ δέον ταχέως νὰ φραγθῶσι τελείως, νὰ βουλωθῶσιν. Εἰς ἀπάσας τὰς μεγάλας καὶ πολυανθρώπους πόλεις τὸ ζήτημα τῶν βόθρων, στενότατα συνδεδεμένον μὲ τὸ τοῦ ἐδάφους καθ' ὅλου, εἰλκυσε πάντοτε ζωηροτάτην καὶ ἐντονὴν τὴν προσοχὴν τῶν ὑγεινολόγων. Καθ' ὅσον ποικιλοτρόπως ἀπεδείχθη ὅτι οἱ βόθροι, εἶνε τρόπον τινα οἱ σταθμοὶ τῶν περισσοτέρων ἐπιδημικῶν νοσημάτων. Παιταχοῦ ὅπου οἰκοδομοῦνται μεγαλοπόλεις δὲν ἐξετάζεται μόνον ὁ ὑπέργειος χῶρος, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ὁ ὑπόγειος.

Παρ' ἡμῖν δὲ τὰ ὑπόγεια στρώματα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν ὁποίων οἰκοῦμεν ἐλάχιστα, ἀν μὴ διόλου, εἰλκυσαν ἄχρι τούδε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων· ἀλλὰ λέγοντες ἀρμοδίους τίνας ἐννοοῦμεν; ἔχομεν τοιούτους; οὐχὶ ἀπαντῶμεν· διότι ἀπαντες σχεδὸν ἀνεξαιρέτως οἱ ἐπιτετραμμένοι ὅπως ἐπιτηρήσωσιν, ἐὰν αἱ περὶ πόλεων διατάξεις ἐφαρμόζονται, ἐφάνησαν δοκησασοί, ὡς οἱ πλείστοι τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐπὶ τῆς ὑγεινῆς τῆς πόλεως ἐπιτροπὴν ἑμιλοῦσι περὶ καθαριότητος τῆς πόλεως, ἐνῶ ἐκεῖνοι ρυπαίνουσιν αὐτὴν, ἐκεῖνοι διασπείρουσι εἰς αὐτὴν τὰ σπέρματα τῶν κακοῦθων πυρετῶν τοῦ τύφου, τῆς δυσεντερίας, τῆς χολέρας. Διότι οἱ βόθροι αὐτῶν, οἵτινες εἶνε σταθμοὶ τοῦ ἰοῦ (σπέρματα) τοῦ τύφου, τῆς δυσεντερίας καὶ τῆς χολέρας, ὡς πᾶς ἀπόπατος, εἶνε αἱ δραστηριώτεροι ἀτμομηχαναὶ πρὸς γένεσιν καὶ διάδοσιν τῶν μολυσμάτων. Ὅταν τὰ ὑποχωρήματα τῶν τυρικών, τῶν δυσεντεριῶντων καὶ χολεριῶντων, εἰς τὰ ὅποια ἄφθονον ὑπάρχει τὸ μολυσματικὸν σπέρμα χύνονται εἰς ἀποπάτους ὡς οἱ γνωστοὶ πλέον ἐννεακόσιοι ποῦ νὰ εὔρεθῃ πρόχωμα πρὸς παρεμπόδισιν τῆς μεταδόσεως τῶν ποικίλων μολυσμάτων; Τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως ἡμῶν εἶνε λίαν πορώδες, ἡ δὲ διήθησις τῶν ρυπαρῶν καὶ μεμολυσμένων ὑδαρῶν καὶ ὑγρῶν συστατικῶν τῶν ὑπο-

Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 534)

Ἡ Ἐρριέττη ἔχεε πύρινα δάκρυα. Ἡ βαρόνη ἐξικολούθησε διὰ φωνῆς νωχελος.

— Ἐὰν δὲν ἤξεύρω τί συνέβη μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ πατρός σου, πῶς θέλεις νὰ σὲ ὑπερασπισθῶ; Ἐὰν μοι ἔλεγεσ...

— Ἐν μόνον πρᾶγμα δύναμαι νὰ σὰς εἶπω, μῆτέρ μου· πρέπει νὰ νυμφευθῶ τὸν κ. Κάστορα.

— Πρέπει; Ἀλλὰ δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην ταύτην ἐγώ. Ἐὰν ἐδοκίμαζες μόνον νὰ μοι δώσῃς ἓνα λόγον!

Ἡ Ἐρριέττη ἐκίνησε θλιβερῶς τὴν κεφαλὴν καὶ κατέπεπεν ἐπὶ ἔδρας.

Ἡ βαρόνη παρετήρησεν αὐτὴν πρὸς στιγμὴν δακρύουσα μετ' ἐκφράσεως ἀρρήτου τρυφερότητος.

— Ἰδοὺ τὸ ἔργον τοῦ καταράτου, διελογίσθη, ὁ δαίμων ἐνεφύσησε τὴν δηλητηριώδη πνοὴν του εἰς τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου μου! Ἄ! μού ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ

μεταξὺ ἡμῶν πάλιν θὰ ἦτο τρομερά... Ἄλλ' ἔστω, θ' ἀντιπαλέσω! Θέλει νὰ λάβῃ τὴν θυγατέρα μου, ἀλλὰ θὰ τὴν ὑπερασπίσω!

Ἐπειτα κατανοοῦσα ἤδη ὅτι δὲν θὰ κατώρθου ν' ἀποσπάσῃ λέξιν ἀπὸ τὴν Ἐρριέττην, ἀπεσύρθη καὶ διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἡ θάνη ρίγος εἰς τὰ μέλη της, μικρόν τινα πυρετόν. Ἐν τῇ βεβαρυμένῃ κεφαλῇ της ὑπῆρχον ἀλγεινὰ νύξεις, ἐπέκειτο νευραλγία.

— Ὡ! ἐπιθύρισε, δὲν θέλω νὰ πέσω ἀσθενής· ἔχω ἀνάγκην νὰ διατηρήσω τὴν δύναμίν μου, ὅλας μου τὰς δυνάμεις.

Κλεισθεῖσα δὲ προσεκάλεσε τὴν θαλαμηπόλον της, ἀλλ' ἐκδυθεῖσα ἐπεσεν ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἠσθάνετο μετ' ὀλίγον ὅτι εἶχε κάλλιον.

— Τίποτε δὲν εἶναι, εἶπε καθ' ἑαυτήν.

Ἄλλ' ἐστάθη ἀδύναχτον νὰ κοιμηθῇ. Ἦκουσεν ὅτι εἰσῆλθον ὁ βαρόνος καὶ ὁ Πέδρο καὶ ὅτι ἐκλείσαν τὰς θύρας. Ἡ σιωπὴ ἐπεκράτει πανταχοῦ. Μέχρι τῆς αὐγῆς ἔμενεν ἄπνοη, ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον τοσοῦτῃ τεταραγμένη, ἢ γαλήνη εἶχεν ἐπανεέλθει εἰς τὸ πνεῦμά της. Τότε ἀποκαμουσα ὑπὸ τῶν συγκινηθῶν τῆς προτεράιας ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἡ Ἐρριέττη, ὅπως ἡ μήτηρ αὐτῆς, δὲν εἶχε κοιμηθῇ καὶ εἶχε κλαύσει πολὺ στρέφουσα τὴν ἀλγοῦσαν καὶ φλέγουσαν κεφαλὴν της ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου. Φεῦ! δὲν ἤδύνατο ἢ νὰ οἰμώζῃ. Οἱ τρομεροὶ λόγοι τοῦ πατρός της δὲν ἐξήργοντο τῆς σκέψεώς της.

χωρημάτων έντεϋθεν λίαν εύχερης καθίσταται· δέον λοιπόν τὸ πορώδες τοῦ ἔδαφους ἐν γενεῖ και τὸ διηθητικὸν αὐτοῦ νὰ προσπίπτωμεν ἀπὸ ἀκαθάρτων ὑγρῶν πρὸς παρακώλυσιν τῆς μεταδόσεως τῶν μολυσματικῶν νόσων· τούτο δὲ κατορθοῦται μόνον διὰ κατασκευῆς ἀποπάτων ἀδιαχωρήτων ὥστε παρίσταται ἀνάγκη γενικῆς διασκευῆς ἀπάντων τῶν ἀποπάτων, ἐὰν ἐπιθυμῶμεν εὐλικρινῶς νὰ ἔχωμεν ἔδαφος καθαρὸν ἐπὶ τοῦ ὁποίου κατοικοῦμεν.

Διότι, ὡς ἤδη ἔχουσι τὰ πράγματα, τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως εἶνε ἐστία διαρκῆς παντὸς μολυσμοῦ· τί δὲ καλὸν ἀναμένει, τί ὑγιεινόν, ὅταν ἔννεακόσιοι ἀπόπατοι πλήρεις μολυσμάτων φθίσεως, διφθερίτιδος, εὐλογίας, τύφου και δυσεντερίας χύνονται εἰς τὰς ὑπονόμους, εἰς τὸν γενικὸν ὀχετὸν, ὅστις ἐκβάλλει, ὡς εἶπομεν, ἐκτὸς τῆς ζώνης τῆς πόλεως; Ἄλλὰ μήπως αἱ παντοῖαι σήψεις και αἱ δηλητηριώδεις ἀναθυμιάσεις δὲν εὐρίσκονται εἰς συνάφειαν μὲ τὴν ἀμόσφαιραν τῆς πόλεως διὰ τῶν πολυαριθμῶν παροδίων στομίῶν τῶν ὑπονόμων; αἱ ἀναθυμιάσεις αὗται ποίαν ἐπιρροὴν ἔχουσι ἐπὶ τοῦ εἰσπνεομένου ἀέρος ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς πύλεως; Ἄλλὰ πλὴν τῶν 900 διπύλων ἀποπάτων, και οἱ λοιποὶ δέον νὰ ρυθμισθῶσιν ὅπως κατασταθῶσιν ἀδιαχωρήτοι. Ἰδοὺ στάδιον εὐρὸ τῶν μηχανικῶν, τῶν ὑπονομευτῶν ἄλλὰ και οἱ ὑδραυλικοὶ ποίας ἐγγυήσεις μᾶς παρέχουσιν ὅτι τὸ ὕδωρ ὅπερ πίνομεν ἐκ τοῦ γενικοῦ ὑδραγωγείου και τῶν διακλαδώσεων αὐτοῦ διὰ τῶν βρῖσεων, εἴτε τὸ φρεάτιον, οὐ μεγίστη χρῆσις γίνεται ἐτι παρ' ἡμῖν, εἶνε ἀβλαβὲς και ἀμικτον και ἀμόλυτον ἐκ τῶν ἀποπάτικῶν διηθημάτων; Οὐδεμίαν.

Ἐν ἐτι ὑπὸ ἔποψιν γενικὴν παρατηροῦμεν ἐνταῦθα τὸ ἔξῃ· ὅτι οἱ κατοικοῦντες ἐν οἰκίαις ὧν οἱ ἀποδευτῆρες εἶναι δυστομοὶ και συγκοινωνοσοὶ πρὸς τὰς ὑπονόμους διατρέχουσι τὸν κίνδυνον νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ ρευματισμῶν, κοιλιακῶν ἐνοχλήσεων και ποικίλων νευροπαθειῶν και παθήσεων τῶν

γενετησίων ὀργάνων· καθ' ὅσον οἱ ἀποδευτῆρες (ἀπόπατοι) καθίστανται αἰτία νὰ γεννηθῶσιν ὀρμητικώτατα τὰ ὑπόγεια ρεύματα και τῶν διαφορῶν ὀχετῶν. Και ἰδοὺ στάδιον μελέτης διὰ τοὺς ἡμετέρους ἀρχιτέκτονας· ἄλλὰ περὶ τούτων ὄλων εἰδικώτερον προσεχῶς.

Περίεργος

ΓΙΑΝΟΥΚ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

Τίς δὲν ἐν ἐνθυμείται τὸν ὠραῖον ἐγγονὸν τοῦ Πετρόμπεη;

Ἵψηλός, μελάγχρους, ἡγεμονικῶς βαδίζων προσβλέπων ἑλληνοπρεπῶς, μειδιῶν μετ' ἀπαραμίλλου χάριτος ὁ Γιανούκος ἀνοψοῦτο εἰς τὸ ἰδανικὸν ἐκεῖνο κάλλος τὸ διακρίνον τὰ πλαστικὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων ἡμῶν χρόνων.

Ἵλη ἡ μυθικὴ ὠραιότης τῶν Μαυρομιχαλέων, ὄλη ἡ μεταγαλοπρέπεια, ὄλη ἡ χάρις, ὄλη ἡ λεβεντιά, ὡς μίᾳ ἀνθοδέσμη ἐκ τῶν δροσερωτερων ἀνθέων φιλοτεχνήθεισα, ἐδωρήθη εἰς τὴν περικαλλῆ ἐκεῖνην μορφήν ἣτις ἐφαίνετο πλασθεῖσα ἐξ ἐνὸς φιλήματος τῆς θαλασσίας λακωνικῆς αὔρας και τῶν ἀγρίων κορυφῶν τοῦ Ταυγέτου.

Τί κρίμα τοιαῦται καλλοναὶ νὰ μὴν ζήσωσιν εἰς τοὺς ὀμνηρικὸς χρόνους! θὰ ἐμονομάχουν ἴσως μὲ θεοὺς τινὰς τοῦ Ὀλύμπου, θὰ τοὺς ἠρώντο αἰθεραῖαι τινες θεότητες, και θὰ περιεγράφοντο ὑπὸ τοῦ τυφλοῦ ποιητοῦ ὡς ἡμίθεοι σύροντες τὰ τέθριππα αὐτῶν ἄρματα και τοὺς ἐχθροὺς ὀπισθεν τῶν τροχῶν των κατηρχυμένους! Τί κρίμα τοιοῦτοι ἄνδρες ν' ἀποβηθῶσιν εἰρηνικὸν θάνατον ἐν τῇ ἀπαλῇ κλινῇ.

Και τί καρδία τοῦ Γιανούκου; Ὑπὸ τοιαύτην μορφήν ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐνοικῆ διάζορος καρδία. Πᾶς παλμός της

Ἦδύνατο νὰ ὑποπτεῖται ὅτι ὁ βαρόνος εἶχε ἀπατήσει, εἶχε τρομάξει αὐτὴν, ὡς ἔλεγεν ἡ μήτηρ της, ὅπως ἀποσπᾶση τὴν συναίνεσίν της; Ὁχι. Τοιαῦτη τις ἰδέα δὲν τῇ ἐπήρχετο. Ὁ πατήρ της εἶχεν εἶπει: «Ἐὰν δὲν μᾶς σώσετε ὄλοι χανόμεθα» και αὐτὴ τὸ ἐπίστευε.

Εἶχε παρέλθῃ ἡ δεκάτη ὥρα, ὅτε ἡ βαρόνη ἠγέρθη. Βετὸς τοῦ βάρους τῆς κεφαλῆς, ἡ ἀδιαθεσία τῆς προτεραίας δὲν ὑπῆρχε πλέον. Προσεκάλεσε τὴν θαλαμηπόλον της.

— Ἡ θυγάτηρ μου κατῆλθεν; ἠρώτησεν.

— Ἡ δεσποινὴς εἶναι εἰς τὸ δωμάτιόν της.

Τῇ βοήθειᾳ τῆς θαλαμηπόλου αὐτῆς ἐνεδύθη, ἔπειτα κατῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου εἶρε τὸν κ. Δεσιμαῖζ. Ἀντήλλαξαν ψυχρὸν χαιρετισμόν. Ὁ βαρόνος ἐδίπλωσε τὴν ἐφημερίδα, ἦν ἀνεγίνωσκεν, ἔπειτα θεωρῶν νωχελῶς τὴν σύζυγόν του.

— Ὁ κ. Πέδρο Κάστορα ἔμελλε ν' ἀναχωρήσῃ τὴν 8ην ὥραν, εἶπε περιέμενε μέχρι τῆς ἐνάτης και ἡμισείας ἐλπίζων ὅτι ἐμέλλετε νὰ καταβῆτε, ἄλλὰ μὴ θέλων νὰ διαταράξῃ τὴν ἡσυχίαν σας, ἀνεχώρησε παρακαλέσας με νὰ ὑποβάλλω τὰ σεβάσματά του και τὴν ἐκφρασὶν τῆς εὐγνωμοσύνης του.

— Εὐχαριστῶ, ἀπήντησε ξηρῶς ἡ βαρόνη.

— Ὅθ' ἐπανεῖθῃ τὴν προσεχῆ Τετάρτην, μετὰ ἐξ ἡμερῶν.

— Ὅθ' ἦσθε μόνος ἐδῶ, κύριε, διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῆτε.

Ὁ κ. Δεσιμαῖζ ἔμεινε πρὸς στιγμὴν ἀμηχανῶν.

— Ἄ! εἶπε και πῶς τούτο;

— Ἡ θυγάτηρ και ἐγὼ δὲν θὰ εἴμεθα πλέον ἐν Βουκουρῶν.

— Βάχ! Μόλις ἐπανήλθετε ἐκ τοσοῦτω μακροῦ ταξειδίου και μέλλετε τόσον ὀγλίγα νὰ ἐπιχειρήσετε ἄλλο;

— Μάλιστα!

— Πότε σκοπεῖτε ν' ἀναχωρήσετε;

— Ὅσον τὸ δυνατόν ὀγλιγωρότερα. Μετὰ τρεῖς ἡ τέσσαρας ἡμέρας.

Ὁ βαρόνος ἐμειδίασε προσπεποιημένως.

— Καλῶς, διελογίσθη, ὅτι τακτοποιήσωμεν τούτο.

Ἐπειτα δὲ μεγαλοφῶνως εἶπε.

— Μία τόσοσ ἐσπευσμένη ἀναχώρησις ὀμοιάζει μὲ φυγὴν.

— Λοιπὸν μάλιστα, ἀπήντησεν ἡ βαρόνη μὴ δυναμένη πλέον νὰ συγκρατήσῃ ἑαυτὴν, φεύγομεν ἡ θυγάτηρ μου και ἐγὼ, και εἰσθε σεῖς, ἀκούετε; ὅστις ἀποδιώκετε ἡμᾶς ἀπὸ τὴν κατοικίαν ταύτην, ὀπόθεν ἡ παρουσία σας ἐξέβαλε τὴν ἡσυχίαν και τὴν εὐτυχίαν.

— Τῶ ὄντι! εἶπε σκεπτικῶς.

— Θέλω νὰ προσυλλάξω τὴν θυγατέρα μου ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ἐπιρροῆς σας ἀπὸ τῶν ἀποτροπαίων σκευωριῶν σας. Χθὲς, δὲν ἤξεύρω διὰ ποίων μέσων ἀτίμων βεβήλων, ἀπεσπάσατε τὴν συναίνεσίν της εἰς τὸν γάμον τούτον, εἰς ὃν ἐπιμένετε ἀγνοῶ διατι και τὸν ὁποῖον οὐδῶλος ἐγὼ θέλω.

ἦτο ἀντίκτυπος τῆς ἡγαπημένης αὐτοῦ πατρίδος, καὶ πᾶν αἰσθηματικῆς μίαν εἶχε κυριωτάτην χορδὴν τὴν χορδὴν τῆς πατρίδος· ὅταν δὲ κατέκλυζεν τὸ στήθος του πλήμμυρα εὐγενῶν αἰσθημάτων καὶ διήλωνεν πρὸ τῶν μελανῶν, ὡς τὴν νύκτα, ὀφθαλμῶν του οἱ μαρτυρικοὶ ἄγωνες τῶν πατέρων του, τότε ὁ Γιαννοῦκος ἐδραματοῦργει τὴν **"Ἄλωσιν τῆς Τριπολιτσᾶς"**, τότε ἐν εὐγενεῖ ἐγωϊσμῷ περιέβαλε μὲ τὴν ἑλληνικὴν του μορφήν τὸν Ρωμαῖον **Κοριολάνον**, τότε ὠνειροπόλει τὴν πατρίδα του ριπτομένῃ εἰς νέους ἄγῶνας καὶ ἀπαξάπαντα τὰ τέκνα αὐτῆς ἀκολουθοῦντα βῆμα πρὸς βῆμα τὴν φίλην πατρίδα!

Τοιαύτη γνησιὰ ἑλληνικὴ ψυχὴ ὑπὸ τὴν ἀγαματώδη ἐκείνην καλλονὴν ἐπέπρωτο νὰ σθεσθῆ εἰς μίαν καὶ μόνην νύκτα, πληγείσα ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ νὰ ἐπικαλύψῃ διὰ μέλανος νέφους μίαν ἐπιφορὰν τὰ ἀνυπότακτα ὑψηλά τῆς Λακωνίας βουνά, ἐκάστη τῶν ὁποίων κορυφὴ γνωρίζει καλῶς τὸν Πετρόμπεη καὶ τοὺς ἀπιογόνους του!

Πόσοι δὲν ἔκλασαν τότε τὸν χαριτόβρυτον Γιαννοῦκον, πόσοι δὲν ἔρρανον τὸν νεκρὸν του μὲ ἄνθη καὶ δάκρυα, πόσοι ποιηταὶ δὲν ἐτόνισαν πενθίμως τὴν λύραν των προτῆς νεκρωθείσης ἐκείνης καλλονῆς. Παρῆλθον ἕκτοτε χρόνοι πολλοὶ καθ' οὓς δὲν βλέπομεν τὴν ὥραϊαν ἐκείνην ὑπαρξίν, καὶ μόνον ὅταν συρρέωμεν ἀθροῖοι εἰς τὰ παραστάσεις τῶν δραματικῶν του ἔργων, ὡς εἰς μνημόσυνον ἑορτῆς, ζητοῦμεν ν' ἀνεύρωμεν διὰ τῆς φαντασίας εἰς τοὺς ἥρωας τῆς **Τριπολιτσᾶς** καὶ εἰς τὸν **Κοριολάνον** τὸν **λεβέντην Γιαννοῦκόν** μας.

Κὸς

Ἐτρομάξατε τὴν δυστυχῆ κόρην! Μάτην ἠρώτησα αὐτὴν δὲν μοι ἀπήντησεν ἢ διὰ δακρύων καὶ λυγμῶν... Τὴν περιπλέξατε εἰς τὰς μηχανογραφίας σας· ποῖον πρᾶγμα ἀποτρόπαιον ἐπενοήσατε; Ποῖαν νέαν κτηνώδη σκευωρίαν συνυράνατε; Ἄ! δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ μάθω αὐτὴν, ὅταν γνωρίζω ὅτι εἶσατε ἱκανοὶ τὰ πάντα νὰ πράξετε!

— Συγγνώμην, βαρόνη, πολὺ ἀφίνετε νὰ σᾶς παρασύρῃ ἢ φαντασίᾳ. Χθὲς, τῶνόντι ἔσχον συνέντευξιν μετὰ τῆς Ἐρριέττης· συνωμιλήσαμεν σπουδαίως ὡς δύο φίλοι. Ἐπήνεσα εἰς αὐτὴν τὸν Πέδρο, τῇ παρέστησα πάντα τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου πλεονεκτήματα τὰ ὅποια ἐπιμένετε ν' ἀποκρούσητε, τῇ ὑπέδειξα τὸ μέλλον τῆς, τὴν εὐτυχίαν τῆς ὡς ἐξασφαλισμένα καὶ κατώρθωσα ἀρκετὰ εὐκόλως, σᾶς βεβαιῶ, νὰ τὴν καταπέσω. Ἰδοὺ ἡ κτηνώδης σκευωρία ἦν ἐξύφανα. Συναινοῦσα ἡ Ἐρριέττη νὰ νυμφευθῆ τὸν Πέδρο ἀποδεικνύει τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς θέλησιν καὶ τὴν ὀρθοφροσύνην τῆς.

Ἡ βαρόνη ὕψωσε τοὺς ὄμους.

— ὦ! γνωρίζω τὴν ἀταραξίαν σας ἀνέκραξε, καὶ ἤξεύρω μεθ' ὅποσας προπετείας ψεύδεσθε! Ἄλλὰ μὴ χαίρεσθε, κύριε· μὴ πιστεύετε εἰς τὸν θρίαμβόν σας. Ἡ θυγάτηρ μου ἀνῆκει εἰς ἐμὲ μόνην, εἶναι τὸ ἀγαθόν μου, ἡ βίος μου, ἡ ψυχὴ μου, τὸ πᾶν δι' ἐμέ!... Ἐὰν δὲν εἶχον τὴν θυγατέρα μου, πρὸ πολλοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχον πλέον. Καὶ θέλετε νὰ λάβητε αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ! Εἶναι τοῦτο δυνατόν; Ἢ τὴν ἀποσπάσω ἀπὸ σας! θὰ τὴν ἀποσπάσω ἀπὸ τοὺς ἀθλίους

Ἡ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ I

Παρεσταθῆ χθὲς ἡ **"Ἄλωσις τῆς Τριπολιτσᾶς"** ἐν μέσῳ πλῆθοντος ἀκρατηρίου, πυκνῆς πυκνῆς νεότητος, καὶ χειροκροτημάτων, καὶ ἔθνικοῦ διαφέροντος, καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Ἡ φουστανέλλα, ἡ γαλανὴ σημαία, ἡ Ἑλλάς, ἡ ἑλληνίς, οἱ Μαυρομιχαλαῖοι, ὁ Διάκος, ὁ Κολοκοτρώνης, ὁ σταυρὸς, ἡ πίστις, ὁ ἠρωϊσμὸς ἐφέροντο ἢ ἠκούοντο ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς εἰκόνες, ὡς ὀνόματα, ὡς δρᾶσις, ὡς ποίησις. Καὶ τὸ κοινὸν τὸ γαλουχοῦμενον καὶ συγκινοῦμενον καθ' ἑσπέραν διὰ φραγματικῶν μελωδιῶν, φιλοσοφικῶν ἀναλύσεων, αἰσθημάτων, καὶ ῥήσεων, χθὲς παρετηρήσαμεν ὅτι ἀνεκουφίζετο, ἀναπνέον ἰκεϊότερον τρόπον τινα ἀέρα, τὸν εὐδροσον ἀέρα τῆς πατρίδος του, εὐρώνοντα τοὺς πιεῦμονας αὐτοῦ, καὶ προξενούοντα εἰς αὐτὸ χαρὰν καὶ εὐδιαθεσίαν ἐλευθέραν, οὐχὶ μουσαφίρη ξενιζομένου περὶ πλουσίαν, ἀλλὰ ξένην αὐτῷ τράπεζαν, καὶ ἀποθαυμάζοντος μὲν τὰ παρατιθέμενα, δειλοῦ δὲ καὶ ἀπείρου περὶ τὸ φέρεσθαι καὶ γεύεσθαι ἀσυνήθη καρυκεύματα, ἀλλ' εὐδιαθεσίαν καὶ ὄρεξιν Κυρίου ἐν μέσῳ τῆς ἑορταζιῦτης οἰκογενείας του, ἀναλαμβάνοντος ἐν πλήρει ἀνέσει καὶ ἀδείᾳ τὴν πατροπαράδοτον καὶ γνωριμοτάτην μαγειρικὴν τοῦ τόπου του, π. χ. τὸ ἑλληνικώτατον ψιτὸν τῆς σούβλας· τοιοῦτόν τινα ἰδιαίτερον χαρακτῆρα ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν εἰς τὰ χειροκροτήματα, καὶ τὰς ἐπευφημίας, καὶ τὰ ζωγρά νεύματα τῶν ἀπλοϊκωτέρων πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι ἐμπῆκαν ἔς τὸ νόημα, καὶ τὴν ἀδιάλειπτον προσοχὴν τῶν ἀκρατῶν.

Ἡ ἄλωσις τῆς Τριπολιτσᾶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐξεγέρσεως, ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων σελίδων τοῦ πολεμικοῦ λευκώματος τοῦ 1821, παρέχει πολλὴν τοπικὴν λαμπρότητα, ἀλλ' ἤχι ἀρκοῦντα δραματικὰ στοιχεῖα, ὥστε ἐπ' αὐτῶν καὶ μόνον ἐρειδόμενος ὁ

καὶ σκοτίους συνδυασμοῦ σας! Ἄ! δὲν γνωρίζετε ἀκόμη, τί εἶνε μία μήτηρ, ἥτις ὑπερασπίζει τὸ τέκνον τῆς· λοιπὸν θὰ σᾶς τὸ μάθω.

— Ἐ, κυρία, τίς θέλει νὰ σᾶς πάρῃ τὴν θυγατέρα σας; Ὁ γάμος ὁ συνενῶν τὴν γυναῖκα μετὰ τοῦ ἀνδρὸς δὲν χωρίζει τὴν θυγατέρα ἀπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς. Ἄλλως γνωρίζω τὰ αἰσθηματικά του Πέδρο πρὸς ὑμᾶς· ἐπιμένει νὰ μὴ ἀποχωρισθῆτε τῆς Ἐρριέττης, ὑπολογίζει ἀκόμη ὅτι ὁ γάμος του μετὰ τῆς θυγατρὸς ὑμῶν θὰ προσεγγίσῃ ἡμᾶς. Ἡ διακεστέρα εὐχὴ του εἶναι νὰ ζήσωμεν πάντες ἑμοῦ οἰκογενειακῶς.

— Προσέγγισις μεταξύ ἡμῶν! ἐπεφώνησεν ἡ βαρόνη καὶ σκέπτεσθε περὶ αὐτῆς!

— Σκέπτομαι πολὺ, ἐξεναντίας.

— Ἄ! ναι, ἀλλ' ἐλησμονήσατε λοιπὸν τὸ παρελθόν, τὸ ὅποιον ἔπρεπε νὰ ἔχητε διαρκῶς πρὸ ἡμῶν, τρομερὸν, ἀπειλητικόν;

Ὁ βρόνος ἤλλαξε τὸ χρῶμα.

— Ἐστῶ, εἶπεν, ἂν μὴ ὁμιλῶμεν περὶ προσεγγίσεως, ἦν θεωρεῖτε ἀδύνατον. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ γάμος οὗτος...

— Μὴ μοι ὀμιλεῖτε πλέον, μὴ μοι ὀμιλεῖτε περὶ τούτου, σᾶς τὸ ἀπαγορεύω! ἀνέκραξεν αὐτὴ μετὰ τινος παραφορᾶς.

— Καλῶς, κυρία βαρόνη, ὑπέλαθεν ὁ Δεσμαιζ ἀναλαμβάνων τὸ εἰρηνικὸν ὕφος· θὰ κάμωμεν ἐκ μέρους ὑμῶν τὰς διὰ τὸν γάμον ἐξωδίκους κλήσεις.